

MEMO van college aan de raad

datum : 17 mei 2011
aan : Gemeenteraad
van : College
onderwerp : Reactie van college op de aanbevelingen van de accountant bij de controle van de jaarrekening 2010
Portefeuillehouder: Cees Roem
Inlichtingen bij: Marcel Ursem
Bijlage : Volglijst bevindingen

De Commissie van Onderzoek heeft naar aanleiding van de jaarrekening en het rapport van bevindingen van de accountant een aantal vragen gesteld. Hieronder geeft ons college een antwoord op deze vragen.

- **Gaat het college een SMART geformuleerd actieplan opstellen voor de uitvoering van de aanbevelingen van de accountant inzake de bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling**

De aanbevelingen van de accountant gaan over veel verschillende (werk)niveaus. Veel aanbevelingen gaan over de uitvoering van processen, het niveau waar onze afdelingshoofden verantwoordelijk voor zijn. Voor alle aanbevelingen op uitvoeringsniveau wordt al meer dan een jaar gewerkt met een gedetailleerde opvolglijst (zie bijlage). Deze lijst wordt regelmatig in het MT geagendeerd en doorgenomen. Het afdelingshoofd Bedrijfsvoering en Control is "eigenaar" van deze lijst.

De onderwerpen die vallen onder de noemer "ontwikkeling bedrijfsvoering" worden in de loop van 2011 opgenomen in de afdelingsplannen (dit proces is inmiddels gestart). Uitwerking van deze punten geschiedt ook in MT verband, onder verantwoordelijkheid van de directeur.

- **Op welke wijze denkt het college het voorspellende karakter van voorjaars- en met name de najaarsnota te verbeteren**

Hiervoor wordt een aantal sporen gevolgd:

- *Verbeteren van de uitvoering van het budgetbeheer (in navolging van de opmerking van de accountant dat de spelregels in orde zijn, maar dat deze nu goed moeten worden uitgevoerd);*
- *Verbeteren van de begrotingssystematiek op enkele grote posten, zoals loonkosten, financieringskosten, kapitaallasten;*
- *Verbeteren van de begrotingscyclus voor enkele posten die een relatie hebben met in de balans op te nemen voorzieningen, zoals wachtgelden, riool en afval, bodemsanering.*

- **Wij verzoeken het college nog dit jaar het treasurystatuut te actualiseren**

Dit is in de afdelingsplannen 2011 opgenomen. Het stuk wordt momenteel geredigeerd en uiterlijk in juli aan de raad voor behandeling in de raad van september aangeboden.

- **Is het college bereid/in staat reeds over 2010 de doorbelasting op basis van nacalculatie te doen plaatsvinden**

Dit zou betekenen dat een nieuwe jaarrekening wordt opgesteld. Dit legt een (te) groot beslag op onze capaciteit. Capaciteit die nodig is om onze bedrijfsvoering verder te ontwikkelen. Wij kiezen voor een stapsgewijze doorontwikkeling en zien geen toegevoegde waarde in het herzien van de jaarrekening 2010.

Wel kunnen wij bij de presentatie van de cijfers over 2011 nagaan uitleggen waardoor de verschillen veroorzaakt worden.

- **Wanneer wordt het risicomanagement weer opgepakt**

Dit is een doorlopend aandachtspunt. De komende jaren werken wij stapsgewijs het risicomanagement uit en voeren het in. Zie ook onze reactie bij punt F.

In het verslag van bevindingen 'Uitkomsten controle jaarrekening 2010' voor de raad van de gemeente Bergen zoals deze wordt uitgebracht door Ernst & Young Accountants staat een aantal aanbevelingen opgenomen. Hieronder geeft ons college een reactie op deze aanbevelingen.

Aanbevelingen bestuursrapportage d.d. 11 november 2010 (paragraaf 3.5 pagina 12 en verder)

A. Aanscherpen procedures bouwvergunningen:

Bevinding

Het belang van het aanscherpen van procedures met betrekking tot het verstrekken van bouwvergunningen wordt door de gemeentelijke organisatie goed onderkend. Zo worden interne aanvullende controle werkzaamheden uitgevoerd, zijn collegiale toetsen ingevoerd en checklisten ontwikkeld voor de uit te voeren intern te toetsen beheersmaatregelen. Aandachtspunt zijn nog het controleren van de bouwsom en de aansluitingen met de subadministratie.

Opvolging

Per 1 oktober 2010 is de Wabo ingevoerd. Wij hebben een nieuwe applicatie aangeschaft. Bij het inrichten van deze applicatie wordt rekening gehouden met de noodzaak van aansluiting met de financiële administratie. De controle op de hoogte van de bouwsom wordt één van controle onderdelen in het applicatiesysteem.

Er worden nieuwe beheersmaatregelen vastgesteld. Binnen de VIC wordt getoetst of deze ook goed werken.

B. Naleving van het treasurystatuut

Bevinding

Het treasurystatuut dateert uit 2002, de actualisatie van het statuut is onder handen. Er heeft voornamelijk een beperkte analyse plaatsgevonden van de mogelijke risico's in het proces en de intern getroffen beheersmaatregelen ter voorkoming van de risico's.

Opvolging

Zie bladzijde 1 Een uitgebreidere analyse van de mogelijke risico's wordt opgenomen in het IC plan 2011.

C. Projectmanagement

Bevinding

In 2011 dient volledige implementatie plaats te vinden van procedures inzake projectmanagement.

Met de "Kadernota Projectmatig Werken gemeente Bergen" is een structuur neergezet om een goede sturing en beheersing van de projecten mogelijk te maken.

In de rapportage tussentijdse controle is geadviseerd de opzet van de administratieve organisatie en interne controlemaatregelen van het project "projectbeheersing en – controle" vast te leggen in een procesbeschrijving.

Opvolging

Nadat in 2010 de nota projectmatig werken is vastgesteld wordt de procesbeschrijving opgesteld. 2011 staat in het teken van de implementatie van de vastgestelde werkwijze. De eerste startnotities zijn opgesteld.

D. Voorziening rioolheffing

Bevinding

De gemeente heeft voldoende maatregelen getroffen om in de toekomst een negatieve stand van de voorziening te voorkomen, zoals verhogen van het tarief rioolheffing met ingang van 2011.

Opvolging

Ons college heeft inmiddels een ontwerp gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2011-2015 opgesteld, welke gereed is om de inspraakprocedure in te gaan.

Conform afspraak met provincie is de voorziening per 2013 niet meer negatief.

E. Verwerking van de nieuwe kostenverdeelssystematiek

Bevinding

Het doorbelasten van kostensoorten naar kostenplaatsen en van kostenplaatsen naar de externe producten heeft plaatsgevonden conform de begroting. Een nacalculatie van de werkelijke kosten en de mogelijke noodzakelijke aanpassingen van de doorbelasting als gevolg van afwijking tussen voor en nacalculatie heeft niet plaatsgevonden.

Het doorbelasten van de afdelingskosten en interne producten op basis van nacalculatie wordt een belangrijke vervolgstap in 2011.

Opvolging

Met ingang van 2011 zijn afdelingsplannen per afdeling beschikbaar en wordt daar waar het nodig is tijdgeschreven. In 2011 wordt de werkelijke tijdbesteding gebruikt als basis voor de doorbelasting in de jaarrekening.

Bevindingen en aanbevelingen controle jaarrekening 2010 (tabel bevindingen en aanbevelingen met een hoge prioriteit)

F. Risicomanagement (3.2.1 pagina 10)

Bevinding

Risicomanagement nog onvoldoende structureel ingebed.

Aanbeveling

Implementatie pragmatisch systeem van risicomanagement.

In het kader van de verdere ontwikkeling van de organisatie en de uitbreiding van de activiteiten is het verder invoeren van een pragmatisch systeem van risicomanagement een aandachtspunt.

Opvolging

In het 1^e kwartaal van dit jaar zijn voor een aantal grote projecten “risicoworkshops” georganiseerd. Door alle betrokkenen bij een project worden risico's in kaart gebracht en worden beheersmaatregelen aangedragen om die risico's te beperken. Het onderkende risico en de mogelijke beheersmaatregelen worden vervolgens verwerkt in adviezen bij de projectplannen, startnotities en/of de financiële vertaling van het betreffende project.

De werkmethode is enthousiast ontvangen en wordt dit jaar op meerdere projecten toegepast.

G. Projectmanagement (3.5.3 pagina 13)

Zie punt C.

H. Kostenverdeelssystematiek (3.5.5 pagina 15)

Zie punt E.

I. Verbonden partijen (3.2.1 pagina 10)

Bevinding

Intern vinden onvoldoende zichtbare analyses plaats op de risico's van verbonden partijen.

Aanbeveling

Het is van belang algemene kaders te ontwikkelen voor het treffen van benodigde organisatorische maatregelen en het bewaken van uniformiteit teneinde structureel toezicht uit te voeren op verboden partijen. Hierbij wordt aangesloten bij de governance aspecten: sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden. De kaders kunnen worden vastgelegd in een nota verbonden partijen.

Opvolging

Binnen de afdeling B & C is een centraal punt waar de gegevens verzameld worden. Een risico analyse wordt opgenomen in de planning van de jaarrekening. Een kadernota Verbonden Partijen is niet in het afdelingsplan 2011 opgenomen

J. Verdere verbetering van bedrijfsvoering en controle (4.3 pagina 23)

Bevinding

Verdere verbetering van de bedrijfsvoering is onderhanden inclusief monitoring van de openstaande aandachtspunten.

Aanbeveling

Doorontwikkeling van de bedrijfsvoering is van belang voor een adequate beheersing.

Opvolging

Doorontwikkeling van de bedrijfsvoering is een doorlopend agendapunt van het MT. Via de afdelingsplannen worden verschillende aspecten gestructureerd aangepakt.